



PLATFORMA ZA UDEJSTVOVANJE
DRŽAVLJANOV

Spopadanje s sovraštvom v družbi



Končno poročilo o posvetovanju – marec 2025

Analiza in poročilo pobude Make.org.

Platformo izvaja in moderira podjetje Open Source Politics.

**MAKE.
ORG**

**Open
Source
Politics**

KAZALO

Povzetek.....	stran 3
1. Uvod.....	stran 4
2. Metodologija.....	stran 5
3. Pregled.....	stran 6
4. Prispevki z največ vsečki.....	stran 8
5. Poglobljena analiza.....	stran 10
Ozaveščanje.....	stran 10
Vključenost.....	stran 12
Demokratične institucije.....	stran 13
Spoštovanje.....	stran 14
Regulacija.....	stran 16
Skupinska razprava.....	stran 17
Pozitivne spodbude.....	stran 18
Gospodarski dejavniki.....	stran 19
6. Sklepne ugotovitve.....	stran 20

POVZETEK

Evropska komisija je s spodbujanjem državljanskega udejstvovanja na področju vprašanj, ki so pomembna za Evropejce, začela razpravo na platformi za udejstvovanje državljanov, ki se osredotoča na spopadanje s sovraštvom v družbi. Razprava je potekala vzporedno z ustreznimi evropskimi državljanskimi forumi. Ta platforma, ki je na voljo v vseh uradnih jezikih EU, je omogočila spletno razpravo od 22. aprila 2024 do 28. februarja 2025.

V tem poročilu so predstavljene glavne ugotovitve spletne razprave, razvrščene po 8 razsežnostih in 14 temah. Rezultati vključujejo pomen ozaveščanja o sovraštvu, spodbujanja vključevanja manjšin, reformiranja institucij za ponovno vzpostavitev zaupanja, uporabe vrednot evropskega državljanstva za krepitev spoštovanja ter krepitve globalnega upravljanja ukrepov proti sovraštvu.

Državljeni so poudarili izobraževanje, regulacijo sovraštva, preglednost, državljansko udejstvovanje in politike na področju spopadanja s sovraštvom v družbi.

1. UVOD

Da bi omogočila večje državljansko udejstvovanje na evropski ravni, je Evropska komisija državljanom EU omogočila nove načine sodelovanja. Na temo **spopadanja s sovraštvom v družbi** je bila aktivirana platforma za udejstvovanje državljanov, da se omogoči ustrezna spletna razprava. Razprava je bila na voljo v vseh uradnih jezikih EU, odprta pa je bila od **22. aprila 2024 do 28. februarja 2025**. Vzporedno z digitalno razpravo je potekal **državljski forum**, na katerem se je prav tako razpravljalo o isti temi. **17. maja** so bili spletni rezultati predstavljeni forumu na (končnem) tretjem zasedanju, da bi povezali spletne in druge metode sodelovanja.

Kot je opisano v nadaljevanju, je bilo na posvetovalni platformi, namenjeni razpravam državljanov o *spopadanju s sovraštvom v družbi*, zbranih **244 prispevkov državljanov**, ki jih je dopolnjevalo **115 komentarjev** in **246 všečkov**. Zaradi tega digitalnega prostora za sodelovanje je lahko **skoraj 231 državljanov** prispevalo k celotnemu procesu in tako neposredno obogatilo evropski proces odločanja.

To poročilo vsebuje končno analizo vseh prispevkov, ki so bili zbrani in analizirani po **razsežnostih** glede na najpogostejše **državljske teme** na podlagi prispevkov.

Posvetovanje je pokazalo, da prevladujejo razprave o **petih glavnih razsežnostih** (od osmih), pri katerih je bilo število prispevkov veliko: (1) ozaveščanje, (2) krepitev vključenosti, (3) bolj demokratične institucije, (4) spoštovanje med državljani in (5) regulacija kot vzvod za zmanjšanje sovraštva v družbi.

V tem poročilu bo najprej predstavljena **metodologija analize**, nato pa bo podan **pregled razvoja dogodkov** na platformi. Ta pregled je razdeljen na število sodelujočih in širši vsebinski oris. Poročilo nato vsebuje **podrobno analizo vsake razsežnosti** z razpravo o **državljskih temah**, vključno s ponazoritvenimi citati s platforme za udejstvovanje državljanov. Za zaključek sta v zadnjem poglavju podana povzetek vsebine in kratka razprava.

2. METODOLOGIJA

Za opredelitev vsebine razprave na platformi za sodelovanje državljanov¹ v zvezi s spopadanjem s sovraštvom v družbi je bila uporabljena metodologija treh korakov. Z njo se zagotovi, da so prispevki državljanov o različnih temah natančno preučeni. Poleg tega se omogoči smiselno združevanje in razvrščanje zamisli, da se opredelijo glavne smeri razprave. S tem se doseže pravo ravnotežje med združevanjem podobnih prispevkov in visoko stopnjo podrobnosti.

KORAK 1. KVANTITATIVNA ANALIZA prispevkov in komentarjev: opredeljene so bile glavne razsežnosti razprave. V ta namen je skupina za analizo uporabila tematski pristop: vsak prispevek je označila z ustreznimi temami. To je omogočilo prednostno razvrščanje zamisli, ki so jih predlagali državljan.

KORAK 2. ANALIZA PRISPEVKOV po razsežnostih: ročno izvedena kvalitativna analiza. Vključevala je združevanje po temah, na podlagi katerega so bile oblikovane „državljske teme“, določene glede na njihovo pogostost pojavljanja znotraj posamezne razsežnosti.

KORAK 3. upoštevanje KOMENTARJEV IN VŠEČKOV: po potrebi je bila opravljena analiza za vsak prispevek in komentar, pri čemer so bili izpostavljeni nekateri prispevki, ki so bili še posebej pomembni za ponazoritev teme.

GLOSAR

Udeleženec. Državljan, ki je na platformi pustil vsaj eno od naslednjih postavk: prispevek, komentar ali všeček.

Prispevek. Posamezna objava, ki jo nekdo od sodelujočih deli na platformi.

Komentar. Pisni odziv sodelujočih na začetni prispevek. S komentarji se odpre razprava na začetno temo in sodelujočim omogoči medsebojna komunikacija.

Všeček. Glas sodelujočega, ki želi izraziti strinjanje z določenim prispevkom. Nekateri prispevki nimajo všečkov.

Razsežnost. Razsežnost je naslov, pod katerim so združene misli iz številnih prispevkov.

Državljska tema. Je podkategorija razsežnosti, sestavljena iz enega ali več prispevkov.

¹ Vsi prispevki so na voljo na spletu in jih je mogoče prenesti kot del datotek z odprtimi podatki platforme, da jih lahko vsi, ki jih to zanima, nadalje analizirajo.

3. PREGLED

ŠTEVILKE

Udeležba na svetovni ravni, od 22. aprila 2024 do 28. februarja 2025.

- **21 084** ogledov strani
- **231** sodelujočih
- **244** prispevkov
- **115** komentarjev
- **246** všečkov

Od objave vmesnega poročila (od 13. maja 2024) je bila na platformi zabeležena večja stopnja sodelovanja. V konkretnih številkah to pomeni **148 dodatnih prispevkov** (96 v maju 2024) in **100 dodatnih komentarjev** (15 v maju 2024). Analiza je bila obogatena tudi z novimi spoznanji in z razvojem razprave: odkriti sta bili dve novi razsežnosti (*Demokratske institucije & Gospodarski dejavniki*). Obenem so bile predhodno opredeljene državljanske teme obogatene z novimi prispevki. **V primerjavi z majem 2024 sta bili dodani dve novi razsežnosti in štiri nove državljanske teme, obogatenih pa je bilo pet obstoječih državljskih tem.**

VSE RAZSEŽNOSTI IN DRŽAVLJANSKE TEME NA ENEM MESTU

V spodnji preglednici so na enem mestu predstavljene vse opredeljene **razsežnosti** in **državljske teme**. V naslednjem poglavju (4. *Poglobljena analiza*) so vse teme podrobneje raziskane.

V preglednici je prikazana tudi vsota prispevkov (**Σ**), ki spadajo pod vsako ustrezno razsežnost. Skupno število prispevkov na razsežnost (245) presega skupno število prispevkov (244), saj se lahko vsebina posameznih prispevkov hkrati nanaša na več razsežnosti.

RAZSEŽNOSTI	Σ	DRŽAVLJANSKE TEME
1. OZAVEŠČANJE	89	1.1 Ozaveščanje novih generacij
		1.2 Zagotavljanje vseživljenjskega usposabljanja za državljane
		1.3 Ozaveščanje javnosti z odgovornim političnim diskurzom
2. VKLJUČEVANJE	37	2.1 Vključevanje manjšin
		2.2 Sprožitev skupnega ukrepanja
3. DEMOKRATIČNE INSTITUCIJE	28	3.1 Vzpostavitev okvira zaupanja v demokracijo
		3.2 Krepitev demokracije z državljanskim udejstvovanjem
4. SPOŠTOVANJE	22	4.1 Spodbujanje spoštovanja in strpnosti
		4.2 Uporaba vrednot evropskega državljanstva za krepitev spoštovanja
5. REGULACIJA	20	5.1 Okrepitev globalnega upravljanja in nadzora
		5.2 Boj proti sovražnemu govoru na spletu
6. SKUPINSKA RAZPRAVA	13	6.1 Združenost v raznolikosti
7. POZITIVNE SPODBUDE	12	7.1 Razširjanje dobronamernih sporočil
8. GOSPODARSKI DEJAVNIKI	10	8.1 Boj proti revščini in neenakostim

4. PRISPEVKI Z NAJVEČ VŠEČKI

Elena – 13 všečkov

Naslov: Izhodišče: izkoreninjenje posla sovraštva.

Razsežnost: **POZITIVNE SPODBUDE**

„Živimo v dobi pozornosti, kjer podjetja nujno potrebujejo nekaj sekund našega časa, da nam ponudijo svoje izdelke ali storitve. To počnejo v zelo konkurenčnem okolju, saj so digitalne platforme demokratizirale komunikacijo ter vsem uporabnikom omogočile dostop do storitev in izdelkov teh podjetij. Zaradi „negativne pristranskosti“ negativne novice in teme pritegnejo več pozornosti kot pozitivne, kar ne ostane neopaženo podjetjem, vplivnežem, medijem in celo nekaterim političnim sektorjem. Vsebine, ki se osredotočajo na negativne teme ali na zelo polariziran sovražni govor, pritegnejo pozornost uporabnikov. Do danes velja naslednje: več pozornosti, več priložnosti za zaračunavanje. In zdi se, da smo dosegli točko, ko za doseganje ciljev ni prav nič več prepovedano. Če se ta dinamika ne omeji, obstaja resno tveganje, da se bo povečalo število negativnih učinkov, ki so jim državljani izpostavljeni vsak dan, in da se bodo ti učinki povsem normalizirali. Trenutno smo priča izjemno nevarnemu izobraževanju in kulturi sovraštva. Državljeni si mislijo: „Če referenti tako brezbrizno uporabljajo sovraštvo... Zakaj ga ne bi tudi jaz?“ in njihovo obnašanje posnemajo v svojem okolju. Za spremembo, s katero želimo zaustaviti to kulturo sovraštva, je neizogibno potrebna podrobnejša zakonska ureditev meja sovražnih ali polarizirajočih vsebin na platformah, ki imajo od tega korist, kot so družabna omrežja, javni forumi in mediji. Smo za svobodo izražanja, vendar mora temeljiti na spoštovanju.“

Federico LEVA – 11 všečkov

Naslov: Razširitev EUvoice: uporaba in promocija brezplačnih primerkov programske opreme Fediverse namesto lastniških družbenih medijev

Razsežnost: **REGULACIJA**

„Vsa sporočila institucij EU na družbenih medijih in vsi stiki z oblikovalci politik bi morali biti na voljo vsem državljanom prek brezplačne programske opreme, ki spoštuje zasebnost, svobodo uporabnikov in druge digitalne pravice. Trenutno zanašanje na storitve lastniške programske opreme, ki jih gostijo podjetja s sedežem v ZDA, sporoča, da Evropski komisiji in drugim institucijam ni mar za spoštovanje splošne uredbe o varstvu podatkov ali katere koli druge digitalne politike in politike na področju konkurence, ki naj bi jo Evropska komisija po lastnih besedah podpirala. Institucije EU s spodbujanjem lastniških družbenih medijev najverjetneje podžigajo sovraštvo, saj taki družbeni mediji bolj kot vse drugo zloglasno spodbujajo „visoko angažiranost“ in polemike. Takšne težave je enostavneje obvladovati z decentraliziranim

moderiranjem in samostojno upravljanimi viri, ki se ne zanašajo na skrivni osrednji priporočilni sistem. Po zaslugi pilotnega projekta ENVP vemo, da gre EU lahko v pravo smer. Stroški gostovanja instance Mastodon so v primerjavi s proračunom Komisije za oglaševanje v družbenih medijih zanemarljivi <https://growyourown.services/why-growing-your-own-services-is-a-good-idea/> <https://docs.joinmastodon.org/user/run-your-own/#so-you-want-to-run-your-own-mastodon-server> Kolegij komisarjev je pri tem lahko za zgled. Uporabite instanco, ki jo financira EU; vsepovsod zagotovite povezave do nje; povabite vse sledilce in novinarje, naj tudi sami preselijo svoje delovanje.“

Karin – 10 všečkov

Naslov: Ključno je izobraževanje

Razsežnost: **OZAVEŠČANJE**

„Prvi korak bi bilo izobraževanje o temah, kot so sovražni govor, kazniva dejanja iz sovraštva in diskriminacija. Trenutno bi bil logičen korak tudi določena stopnja osredotočenosti na antisemitizem in na sovraštvo do muslimanov, glede na zaskrbljujoče povečanje tovrstnega sovraštva v zadnjem času. Ta korak je že omenjen v sporočilu ‚Ni prostora za sovraštvo: Evropa, združena proti sovražstvu‘ iz leta 2023, vendar menim, da ga je treba spodbujati na več družbenih področjih: - v šolah, da bi se vsi otroci že od malih nog naučili spoštovanja in prijaznosti. - na spletu, z več pozitivnimi vsebinami na družbenih medijih in spremembami algoritmov za prikaz več nasprotujočih si stališč, da bi preprečili polarizacijo in pojav odmevnih komor. - v civilni družbi, v združenjih, verskih skupnostih in med akterji v zasebnem sektorju, da bi dosegli čim več ljudi. EU mora svoje države članice spodbujati k izvajanju tovrstnega izobraževanja na vseh ravneh družbe.“

Paulo – 9 všečkov

Naslov: Spopadanje s sovraštvom s spodbujanjem pozitivnih sporočil v medijih

Razsežnost: **POZITIVNE SPODBUDE**

„Spopadanje s sovraštvom v družbi je zapleten in dolgoročen proces. Spodbujanje pozitivnih vzornikov in medijskih sporočil je lahko koristno orodje v boju proti negativnim stereotipom, ki pogosto spodbujajo sovražni govor in kazniva dejanja iz sovraštva. To vključuje tudi dajanje prednosti sporočilom (v medijih), ki spodbujajo spoštovanje ter različne kulture, prepričanja in identitete.“

Alfons – 7 všečkov

Naslov: Izobraževanje proti sovražstvu v družbi

Razsežnost: **OZAVEŠČANJE**

„V šolah je treba postaviti temelje za mirno sobivanje v družbi. S sovraštvom na šolskem dvorišču se je treba dosledno spopadati.“

5. POGLOBLJENA ANALIZA

V naslednjem poglavju so podrobneje obravnavane različne razsežnosti. V ta namen je posebej analizirana vsaka državljanska tema, pri čemer so združeni različni vidiki prispevkov.

RAZSEŽNOST 1: OZAVEŠČANJE

Prispevki v tej razsežnosti obravnavajo vprašanja, povezana z ozaveščanjem javnosti o tem, kako prepoznati sovraštvo v družbi in se boriti proti njemu. Pozivajo k večji ozaveščenosti državljanov glede tega, kako prepoznati sovraštvo v družbi in se boriti proti njemu.

Državljska tema 1.1: Ozaveščanje novih generacij

ANALIZA teme

Prispevki pozivajo k izobraževanju otrok v šolskem sistemu že od malih nog. Mlade generacije je treba naučiti, kako preprečiti normalizacijo sovražnega govora, da bodo lahko to sporočilo prenašale naprej. To bi lahko dosegli z uvedbo specializiranih tečajev v šolah ali z igrificiranimi aktivnostmi, v katere bi bila vključena združenja, specializirana za to področje. Poudarja se tudi pomen medijske vzgoje, saj udeleženci pozivajo k širšemu razširjanju informacij o tem, kako prepoznati lažne novice. Na splošno velja tudi, da je vloga starševskega nadzora ključnega pomena.

Predstavitev PRISPEVKOV

Claire, 3 všečki

„V šolah naj se organizirajo delavnice, da bodo učenci bolje razumeli drug drugega in sprejeli razlike. Pripravijo naj se igre vlog, da se bodo lahko učenci postavili v vlogo drugih.“

Joazef, 3 všečki

„Želim si, da bi se več truda vložilo v spodbujanje medijske pismenosti med prebivalstvom, da bi se okrepila sposobnost ljudi, da lahko prepoznajo laži in kritično obravnavajo različne

polresnice, trditve propagandnih izvedencev ali druge močno pristranske rezultate. To bi bilo mogoče doseči na primer z izvajanjem tečajev, namenjenih krepitvi medijske pismenosti v osnovnih in srednjih šolah ali morda celo na univerzah.”

Državljska tema 1.2: Zagotavljanje vseživljenjskega usposabljanja za državljane

ANALIZA teme

Izpostavljeno je bilo, da so preventivna sporočila pomembna tudi v poklicnih okoljih: podjetja se dojemajo kot vektorji informacij za odrasle zaposlene. Po mnenju državljanov na platformi za udejstvovanje državljanov je vprašanje poklicnega usposabljanja učinkovit vzvod.

Predstavitev PRISPEVKOV

Karine, 10 všečkov

„Prvi korak bi bilo izobraževanje o temah, kot so sovražni govor, kazniva dejanja iz sovraštva in diskriminacija [...] Menim, da je treba takšno izobraževanje spodbujati na več družbenih področjih: v šolah, prek spleta, v civilni družbi itd.“

Chiara, 0 všečkov

„Mesečna srečanja, ki se osredotočajo na ozaveščanje in obveščanje o spoštovanju ter enakosti na delovnem mestu.“

Državljska tema 1.3: Ozaveščanje javnosti z odgovornim političnim diskurzom

ANALIZA teme

Državljsani so poudarili, da politiki pomembno vplivajo na to, kako širša javnost oblikuje svoja mnenja in se odziva na različne družbene razprave. Zato so politiki po eni strani odgovorni za to, da ne razširjajo ali spodbujajo sovražnega govora v družbi, po drugi strani pa tudi za to, da obsodijo sovražni govor, če se pojavi v javnih razpravah.

Predstavitev PRISPEVKOV

Myr, 2 všečka

„Za izogibanje sovraštvu v družbi bi se morali mediji in politiki izogibati razširjanju sovraštva ter spodbujati razumevanje med vsemi državljani. Z vsemi bi morali prav tako ravnati enako, saj si želimo miru.“

Gerhard, 0 všečkov

„V zadnjih desetih letih se je delež sovražnega govora v politiki in družbi močno povečal. [...] Izraz „sovraštvo“ se prej ni uporabljal. Šele v zadnjem času so se zlasti izjave kritikov trenutnih političnih odločitev začele množično opisovati kot sovraštvo.“

RAZSEŽNOST

2:

VKLJUČEVANJE

Ta razsežnost obravnava teme, ki pozivajo k ustvarjanju občutka vključenosti in enotnosti za boj proti sovraštvu v družbi.

Državljska tema 2.1: Vključevanje manjšin

ANALIZA teme

Prispevki pozivajo k oblikovanju protidiskriminacijskih politik, ki bi vključevale manjšine ter se borile proti izključenosti in sovraštvu. To bi se lahko izrazilo v obliki kvot za premalo zastopane skupine na univerzah, zagotavljanja pomoči pri podpiranju manjšin, vključevanja in priznavanja oseb z (nevidnimi) invalidnostmi ter vzpostavljanja politik za vključevanje nekaterih manjšin (npr. skupnosti LGBTQI+). Del razprave je tudi vprašanje vključevanja migrantov: več prispevkov namreč predlaga poenostavitev procesa vključevanja z zagotavljanjem jezikovnih tečajev, usposabljanj in delovnih mest v sektorjih, ki se soočajo s pomanjkanjem delovne sile.

Predstavitev PRISPEVKOV

Miraç, 1 všeček

„Univerze povsod po EU bi se lahko spodbudilo k oblikovanju kvot za premalo zastopane skupine.“

Lismary, 1 všeček

„Številne evropske države trenutno govorijo o socialni vključenosti, vendar veliko ljudi še vedno diskriminira in izključuje priseljence, zaradi česar imajo slednji le malo možnosti za razvoj v evropski skupnosti. Moj prispevek predlaga izboljšanje politik, povezanih s priseljenci, da bi lahko napredovali v teh državah ter prispevali h gospodarski diverzifikaciji in pravičnemu razvoju.“

Državljska tema 2.2: Sprožitev skupnega ukrepanja

ANALIZA teme

Zavedamo se, da je za boj proti sovraštvu potrebna zavezanost vseh deležnikov: institucij, nevladnih organizacij, skupnosti in posameznikov. Za boj proti sovraštvu v družbi moramo spodbujati kulturno izmenjavo s pomočjo dogodkov, ki spodbujajo raznolikost. To bi lahko vključevalo organizacijo dogodkov, na katerih bi se srečevali ljudje iz različnih kultur in okolij ter si izmenjevali ideje.

Poleg tega se lahko to izraža tudi v dejavnostih za otroke iz različnih sosesk, pri katerih bi se lahko srečevali ljudje iz različnih okolij in si izmenjevali mnenja. Na tem področju državljanji posebej cenijo vlogo športa: udeležencem se zdita pomembna navezovanje socialnih stikov in osebni razvoj prek klubov ali prostovoljstva.

Predstavitev PRISPEVKOV

Anh, 1 všeček

„Koristna je lahko krepitev medsebojnega razumevanja in sočutja do drugih kultur in narodov iz različnih okolij s kulturnimi dogodki, učenjem jezikov in oblikovanjem skupnosti.“

Finn, 3 všečki

„Spodbujati bi morali množični šport, saj športniki pod ugodnimi pogoji izvajajo pošteno igro. Poleg tega si ljudje v športnih klubih lahko izmenjujejo ideje in se skupaj ukvarjajo s športom. Kultura prostovoljstva v mnogih evropskih državah krepi socialni občutek skupnosti, osebni razvoj, mreženje ter občutek izpolnjenosti posameznika. Spodbujanje športa pomeni omejevanje sovraštva in spodbujanje demokracije.“

RAZSEŽNOST 3: DEMOKRATIČNE INSTITUCIJE

Ta razsežnost vključuje prispevke, povezane z nezaupanjem državljanov v demokracijo, njene institucije in pretok informacij. Razpravlja tudi o konkretnih rešitvah za krepitev državljanskega udejstvovanja.

Državljska tema 3.1: Vzpostavitev okvira zaupanja v demokracijo

ANALIZA teme

Državljanji menijo, da se demokratično delovanje v naših družbah zmanjšuje. To se kaže v prispevkih, ki izražajo stališče, da se državljanom vsiljujejo odločitve brez posvetovanja. Za osrednji problem velja korupcija, ki zahteva odločne in pregledne ukrepe na evropski ravni. Zdi se, da pomanjkanje zaupanja v izvoljene predstavnike izhaja iz neizpolnjenih obljub in vpliva lobističnih skupin. Poleg tega se izraža mnenje, da demokracijo ogrožajo dezinformacije v medijih, v katerih prevladujejo zasebni interesi. Državljanji za obravnavanje tega problema predlagajo višje novinarske standarde. Možne rešitve vključujejo tudi medijsko opismenjevanje in razširjena posvetovanja z javnostjo.

Predstavitev PRISPEVKOV

Brigitte, 3 všečki

„Koncentracija medijev v rokah mogočnih industrialcev je strup za demokracijo: prvič zato, ker so mediji odvisni od osebe in bodo zato pristranski, da bi razširjali informacije, ki so ugodne za lastnika medijev, njegove dejavnosti, njegove politične prijatelje in njegovo ideologijo. To pomeni konec svobode in pluralnosti. Nadalje si zasebniki prizadevajo za dobiček, zato morajo novinarji pripravljati prispevke, s katerimi se služi (denar, klike itd.), ne pa prispevkov, ki bi bili namenjeni obveščanju ali spodbujanju kritičnega mišljenja.“

Julian, 2 všečka

„Korupcija je rak, ki spodkopava zaupanje v demokracijo in v evropski projekt. Boj proti korupciji mora biti glavna prednostna naloga EU. Trdno prepričan sem, da mora boj proti korupciji potekati na ravni Unije [...]. Zato bi bila enotna in usklajena prizadevanja na ravni EU bistvenega pomena za učinkovito razreševanje tega vseobsegajočega vprašanja.“

Državljska tema 3.2: Krepitev demokracije z državljskim udejstvom

ANALIZA teme

Državljsani predlagajo več rešitev za krepitev demokratične udeležbe, kot so organizacija rednih referendumov ali državljskih konvencij za odločanje o glavnih političnih usmeritvah. Predlagajo vzpostavitev digitalnih platform, kot je virtualni parlament, ki bi omogočale razpravo in skupno sprejemanje odločitev brez hierarhije. Zavzemajo se za večjo preglednost in decentralizacijo oblasti, da se zagotovi upoštevanje lokalnih stališč. Nazadnje pa nekateri pozivajo tudi k vzpostavitvi bolj neposrednih mehanizmov, ki bi državljsanom omogočili, da resnično vplivajo na javne odločitve.

Predstavitev PRISPEVKOV

Arayik, 0 všečkov

„Virtualni parlament lahko postane učinkovita platforma, na kateri lahko ljudje svobodno izražajo svoje mnenje in misli brez sovraštva ali diskriminacije. Eden glavnih ciljev virtualnega parlamenta bo ustvariti okolje, v katerem bodo državljsani ne glede na svojo identiteto ali stališča lahko razpravljali o vseh vprašanjih in skupaj sprejemali odločitve.“

Gülşah, 2 všečka

„Krepitev sodelovanja lokalnih prebivalcev poenostavlja izvajanje nacionalnih politik.“

RAZSEŽNOST 4: SPOŠTOVANJE

Ta razsežnost vključuje prispevke, povezane s spodbujanjem spoštovanja in strpnosti do kulturne, etnične in spolne raznolikosti prek šolskih programov in evropskega državljanstva.

Državljska tema 4.1: Spodbujanje spoštovanja in strpnosti

ANALIZA teme

Ljudje pozivajo k večjemu spodbujanju državljanov k spoštovanju razlik v kulturi, veri, poreklu in spolni usmerjenosti. Za vzpostavitev takšne okrepljene ravni spoštovanja se predlaga več ukrepov: organizacijo dogodkov, na katerih se lahko državljanji iz različnih okolij srečajo in si izmenjajo ideje, pripravo tečajev za spodbujanje spoštovanja v šolah, pripravo programov, dostopnih vsem starostnim skupinam, za spodbujanje spoštovanja in strpnosti.

Predstavitev PRISPEVKOV

Alain, 1 všeček

„Za odpravo sovražnega govora morajo ljudje spoštovati podobne vrednote, tudi če niso nujno enake. Zato je pomembno, da te vrednote, ki so že več stoletij evropske vrednote, po eni strani spoštujejo, po drugi strani pa tudi uporabljajo Evropejci ali tisti, ki si to želijo postati.“

Isabel, 1 všeček

„Zdi se mi, da bi morali v šolah vzpostaviti programe vzajemnega spoštovanja. Šola mora otrokom zagotoviti orodja za boj proti sovraštvu in nasilju. Izobraževanje je temelj, ki otroke uči empatije za ustvarjanje skrbne družbe. V tej smeri bi se lahko razvil celo program.“

Državljska tema 4.2: Uporaba vrednot evropskega državljanstva za krepitev spoštovanja.

ANALIZA teme

Državljanji pozivajo Evropo, naj okrepi evropsko državljanstvo z boljšim obveščanjem o svojih vrednotah, zlasti s knjižico, ki ponazarja Listino človekovih pravic. Predlagajo ustanovitev neodvisnega etičnega sveta, da bi zagotovili skladnost odločitev EU s temi načeli. EU bi morala tudi nemudoma sankcionirati diskriminacijo in sovražni govor v državah članicah. Bistvenega pomena je razvoj izobraževanja o evropskih vrednotah, vključno z učenjem jezikov in tečaji o vzajemnosti. Sodelovanje in preglednost v evropskih institucijah veljata za ključni komponenti povrnitve zaupanja in spoštovanja.

Predstavitev PRISPEVKOV

Lisbeth, 0 všečkov

„Predlagam, da se del sporočila EU o vrednotah, ki jih uteleša Evropska listina o človekovih pravicah, sporoči vsem državljanom EU v preprostem elektronskem sporočilu, ki naj vsebuje konkretne primere, in v lični knjižici, ki naj se podari vsakemu državljanu. Pomembno pa je tudi zagotavljanje zglede v zvezi s spoštovanjem teh vrednot na vsakodnevni ravni.“

Francesco, 1 všeček

„Če želimo nasprotovati sovraštvu v družbi, si moramo po mojem mnenju prizadevati za združevalno državljanstvo v Evropi. S preseganjem nacionalizma lahko prestopimo meje in zgradimo nov svet, ki temelji na blaginji brez nasilja in v katerem se spodbuja aktivno poslušanje.“

RAZSEŽNOST 5: REGULACIJA

Ta razsežnost vključuje prispevke v zvezi z vzpostavitvijo sistema za spremljanje sovraštva in opozarjanje nanj, zlasti na spletu.

Državljska tema 5.1: Okrepitev globalnega upravljanja in nadzora

ANALIZA teme

Prispevajoči se strinjajo z uravnavanjem in upravljanjem sovražnega govora v družbi. To bi bilo mogoče doseči s spodbujanjem organizacij civilne družbe, ki se borijo proti sovražnemu govoru, ter z zagotavljanjem finančne in pravne podpore za te organizacije. Državljsani želijo vzpostaviti tudi sisteme certificiranja za nadzor sovražnega govora na svetovni ravni. Poudarjajo vlogo evropskih institucij pri teh prizadevanjih, saj pozivajo k oblikovanju evropskih javnih politik in pravnega okvira ter k obveščanju o tej temi.

Prispevajoči predlagajo tudi vzpostavitev orodij, kot so platforme, portali in evropski posredniki na družbenih medijih, ter nadzor in opozarjanje na sovražni govor z algoritmi.

Predstavitev PRISPEVKOV

Hanna, 1 všeček

„Zagotavljanje finančne in pravne podpore organizacijam civilne družbe, ki se borijo proti sovraštvu na spletu. Sprejemanje ustrezne zakonodaje.“

Marek, 1 všeček

„Po mojem mnenju na internetu kar mrgoli teorij zarote ali memov o drugih narodih. Predlagam, da se vzpostavi portal, na katerem bi se prikazovala objektivna in resnična dejstva ter izpostavljala tudi težka vprašanja, ne da bi se pri tem kar koli izpustilo, saj prav izpuščanje

vodi do novih teorij zarote. Menim, da bi bilo treba povezavo do tega portala EU objaviti povsod na spletu, kjer pogovor teče o narodnih manjšinah ali agresiji proti kateri koli skupini.”

Državljska tema 5.2: Boj proti sovražnemu govoru na spletu

ANALIZA teme

Udeleženci menijo, da je regulacija kanalov družbenih medijev, prek katerih se širi sovražni govor, bistvenega pomena. Za regulacijo teh platform pozivajo, da se uporabnikom omogoči, da prijavijo sovražni govor na evropskih družbenih medijih (z lahko dostopnim gumbom), ter k sankcioniranju in izključitvi avtorjev sovražnega govora na spletu, zlasti s prepovedjo anonimnosti na družbenih omrežjih. Državljsani poudarjajo tudi potrebo po okrepitvi odgovornosti platform v zvezi s sovražnimi vsebinami in po poenostavitvi ukrepov EU zoper te platforme.

Predstavitev PRISPEVKOV

Danilo, 0 všečkov

„Puščanje anonimnih komentarjev, ki kršijo pravila, prek spleta brez možnosti pojasnitve. Pogosto zaradi prečkanja meja.“

Pierre, 0 všečkov

„Lastniki družbenih omrežij (Facebook, X, Instagram itd.) naj bodo odgovorni za to, kar se objavlja na njihovem spletnem mestu, in naj jih bo mogoče tožiti, če s predpisi ne uravnavajo sovraštva, spodbujanja k jemanju drog, napeljevanja k samomoru itd.“

RAZSEŽNOST 6: SKUPINSKA RAZPRAVA

Ta razsežnost vključuje prispevke v zvezi z vzpostavitvijo sistema za spremljanje sovraštva in opozarjanje nanj, zlasti na spletu.

Državljska tema 6.1: Združenost v raznolikosti

ANALIZA teme

Posamezniki na platformi za udejstvovanje državljanov izražajo potrebo po ustvarjanju kohezije v družbi s spodbujanjem državljanov k razpravi o različnih temah. Te izmenjave bi državljanom omogočile, da izvedo več o številnih temah ter se seznanijo z različnimi stališči in kulturami. Na ta način bi se širši javnosti omogočilo raziskovanje možnosti za reševanje razlik ter iskanje skupnih točk na demokratičen in civiliziran način. Ljudje pa bi se tudi približali bolj enotni družbi.

Spodbujanje takih izmenjav bi pomagalo tudi preprečiti, da bi vodilno vlogo prevzele skrajnosti.

Po mnenju sodelujočih bi lahko takšne razprave potekale na seminarjih na evropski in nacionalni ravni – v šolah, na univerzah in na javnih mestih – ali v programih, ki spodbujajo razumevanje, strpnost in sočutje, da bi tako pripomogli v boju proti predsodkom in diskriminaciji.

Predstavitev PRISPEVKOV

Sidhartha, 0 všečkov

„Več interakcije z ljudmi različnih ras in barv. Lahko se ustvari skupnost ali odprt forum. Prav tako se lahko oblikuje tudi program, v okviru katerega se bo ljudi ozaveščalo o drugih kulturah. Portal, na katerem lahko ljudje delijo svoje težave in povedo, kako se soočajo z njimi.“

Marta, 2 všečka

„Zdi se mi, da je pomembno organizirati razprave, okrogle mize in delavnice, na katerih se na civiliziran način razpravlja o nasprotujočih si mnenjih, da bi se naučili, kako najti skupno točko in ovreči lažne podatke.“

RAZSEŽNOST 7: POZITIVNE SPODBUDE

Prispevki v tej razsežnosti poudarjajo vrsto vzvodov, s katerimi se državljanje spodbuja, da se medsebojno podpirajo in si izkazujejo medsebojno spoštovanje, zlasti prek družbenih omrežij, v šolah ali prek prostovoljstva.

Državlјanska tema 7.1: Razširjanje dobronamernih sporočil

ANALIZA teme

Državlјani se za boj proti sovraštvu v družbi strinjajo, da je bistvenega pomena, da se na splošno ne razširjajo sovražna sporočila. Menijo, da bi bilo treba okrepiti pozitivna sporočila za spodbujanje dobrohotnosti in medsebojne pomoči ter za spodbujanje spoštovanja in raznolikosti kultur, prepričanj in identitet.

Ta sporočila bi bilo treba razširjati prek družbenih medijev, oglaševalskih kampanj in v šolah, promovirati pa bi jih morale vplivne medijske osebnosti.

Predstavitev PRISPEVKOV

Helena, 13 všečkov

„Za spremembo, s katero želimo zaustaviti to kulturo sovraštva, je neizogibno potrebna podrobnejša zakonska ureditev meja sovražnih ali polarizirajočih vsebin na platformah, ki imajo od tega korist, kot so družabna omrežja, javni forumi in mediji.“

Mary, 0 všečkov

„Manj sovraštva. Z osebnimi stiki na javnih mestih ... drugim namenite nasmešek, se osredotočite nanje in jim posvetite prijazne besede! Spodbujajte medverske in medkulturne kraje ter dogodke, da bi razumeli stališča drugih.“

RAZSEŽNOST 8: GOSPODARSKI DEJAVNIKI

Prispevki v tej razsežnosti postavljajo pod vprašaj dejavnike sovraštva v družbi, ki lahko izhajajo tudi iz socialnih in ekonomskih neenakosti, ki bi jih bilo zato treba obravnavati s političnimi ukrepi.

Državljska tema 8.1: Boj proti revščini in neenakostim za manj sovraštva.

ANALIZA teme

Državljeni poudarjajo, da ekonomske in socialne neenakosti spodbujajo sovraštvo in izključenost v EU. Pozivajo k pravičnim politikam prerazporeditve, ki temeljijo na solidarnosti in učinkoviti uporabi evropskih strukturnih skladov, ter k enakemu dostopu do izobraževanja. Za bistvene veljajo boj proti revščini in pobude za duševno zdravje. Udeleženci poudarjajo tudi vlogo vključujočih politik in socialne pravičnosti pri preprečevanju razlik med socialnimi in geografskimi skupinami. Zahtevajo tudi sankcije zoper gospodarske zlorabe in zagotavljanje večje podpore prikrajšanim regijam.

Predstavitev PRISPEVKOV

Nick, 1 všeček

„Ta denar BI MORALI porabiti za financiranje in podporo območjem z nizkimi prihodki. Slednja so določena na podlagi diskriminacije, zaradi česar so na slabem glas. Če razrešimo to težavo, vsem omogočimo enake pogoje.“

Sven-Owe, 0 všečkov

„Politike EU morajo temeljiti na predpostavki, da bodo vsi državljani EU v duhu solidarnosti deležni blaginje, ki bo rezultat vključevanja. Če nam to prizadevanje ne uspe, pride do fenomena „De och Vi läge“ (Oni in Mi), katerega gonilna sila je sovraštvo. To lahko vključuje razlike med mestnimi in podeželskimi območji, pa tudi razlike med različnimi socialno-ekonomskimi skupinami.“

I. SKLEPNE UGOTOVITVE

Platforma za udejstvovanje državljanov na področju *spopadanja s sovraštvom v družbi* je bila pomemben mejnik, ki je omogočil spletno večjezično državljansko udejstvovanje na evropski ravni. Kot je navedeno v tem poročilu, je pomembno prispevala k razjasnitvi skupne vizije za *spopadanje s sovraštvom v družbi* po vsej EU v obdobju posvetovanja, ki je potekalo **od 22. aprila 2024 do 28. februarja 2025**. Vključitev spletnih prispevkov v razprave državljanskega foruma je obogatila dialog in zagotovila, da so bili pri oblikovanju končnih rezultatov upoštevani najrazličnejši vidiki.

Proces sodelovanja je pokazal močno usklajenost med udeleženci v zvezi z več ključnimi razsežnostmi, vključno z **OZAVEŠČANJEM**, z izobraževanjem novih generacij o prepoznavanju sovražnega govora in spodbujanju medijske pismenosti. Potreba po krepitvi **VKLJUČEVANJA** poudarja pomen integracije manjšin, spopadanja z diskriminacijo ter **spodbujanja skupnega ukrepanja** prek kulturnih izmenjav in športa. Razsežnost **DEMOKRATIČNE INSTITUCIJE** poudarja potrebo po **državljanem udejstvanju**, večji preglednosti ter boju proti korupciji in dezinformaciji. Prispevki, v katerih je izražena potreba po več **SPOŠTOVANJA**, si prizadevajo za **spodbujanje medsebojnega razumevanja** prek kulturnih in izobraževalnih pobud. Posamezniki, ki si želijo več **REGULACIJE**, se osredotočajo na boj proti sovražnemu govoru s strožjimi **pravnimi okviri** in **odgovornostjo** spletnih platform. Nadaljnje zaznane razsežnosti so **KOLEKTIVNE RAZPRAVE**, **POZITIVNE SPODBUDE** in **GOSPODARSKI DEJAVNIKI**.

Skratka, državljani se zavzemajo za proaktivne ukrepe za boj proti sovraštvu s poudarkom na **izobraževanju, regulaciji in spodbujanju medsebojnega spoštovanja**. Pozivajo k bolj vključujoči družbi s poštenimi priložnostmi in večjo **preglednostjo v demokratičnih procesih**. Rešitve vključujejo državljansko udejstvovanje prek kolektivnih ukrepov, dialog in uporabo **evropskih institucij za odpravo neenakosti**, sovražnega govora in **dezinformacij**, katerih cilj je spodbujati bolj povezano in pregledno družbo. Na tem posvetovanju niso bile zajete le številne zamisli in predlogi evropskih državljanov, temveč se je tudi **okrepila potreba po enotnem, v ukrepanje usmerjenem pristopu za spopadanje s sovraštvom v družbi**.

Treba je omeniti, da se zgoraj navedeni rezultati ne bi smeli obravnavati kot popolnoma reprezentativni. Kljub temu pa zagotavljajo dragocene nove zamisli in široko razumevanje prednostnih nalog državljanov. Ko Evropa napreduje v

boju proti sovraštvu v družbi, bi lahko imela ta spoznanja ključno vlogo pri oblikovanju učinkovitih politik, ki bi uživale široko podporo javnosti.